

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/123/2014
Identifikačné číslo spisu:	3013200911
Dátum vydania rozhodnutia:	16.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3013200911.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: I. T., bytom B., H. U. XXX/XX, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústrediu, ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20.09.2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/297/2013-24 zo dňa 22.05.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/297/2013-24 zo dňa 22.05.2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) preskúmané rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20.09.2013, ktorým odporkyňa podľa § 65, § 274, 293z, § 293k a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov priznala navrhovateľovi od 04.09.2010 starobný dôchodok v sume 320,40 € mesačne, pričom podľa § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a § 1 opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky a percento zvýšenia úrazovej renty, navrhovateľovi od 01.01.2013 zvýšila starobný dôchodok na sumu 348,20 € mesačne s odôvodnením, že dôchodkový vek podľa § 65 ods. 2 a § 274 zákona č. 641/2003 Z. z. s použitím ustanovenia § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. dosiahol dovŕšením 55 rokov veku, 12.06.2007. K 12.06.2007 získal 13 826 dní, t. j. 37 rokov a 321 dní obdobia dôchodkového poistenia, čím splnil podmienky nároku na starobný dôchodok 12.06.2007. Výška starobného dôchodku bola mu zhodnotená celá preukázaná doba zamestnania. Vymeriavacie základy, z ktorých bol zistený priemerný osobný mzdový bod na výpočet starobného dôchodku, boli zhodnotené podľa evidenčných listov dôchodkového poistenia vyhotovených a potvrdených zamestnávateľom.

V odôvodnení krajský súd uviedol, že navrhovateľovi bol priznaný starobný dôchodok podľa preukázateľných skutočností a v súlade s platnými predpismi. Nové skutočnosti navrhovateľ nepreukázal. Pokiaľ ide o vznesenú námietku navrhovateľom, že mu nebolo do starobného dôchodku

započítané obdobie od 1967 roku do 1983 roku, počas ktorého obdobia pracoval v bani v podzemí I. AA pracovnej kategórii je irelevantná. Doba v I. AA pracovnej kategórii bola navrhovateľovi zhodnotená v takom rozsahu, v akom ju získal. Dôkazom toho je znížený dôchodkový vek, navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek v 55. roku veku a suma jeho starobného dôchodku bola určená v súlade s ustanovením § 247 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z., teda jeho suma bola určená aj podľa právnych predpisov účinných do 31.12.2003.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal, že Sociálna poisťovňa ústredie pri výpočte dôchodku pochybila tým, že pre výpočet dôchodku nezarátala dobu zamestnania v I. AA kategórii práce v banskom podzemí na rizikovom pracovisku, kde utrpel aj pracovný úraz následkom ktorého sa stal invalidným dôchodcom. Sociálna poisťovňa tiež pochybila tým, že pre výpočet starobného dôchodku počítala iba 90% skutočne dosiahnutého priemeru zárobku ktorý v tom čase činil 131,52 € za roky 2006, 2005, 2001, 2004, 2000 a 90% z tejto sumy použila pre skutočný výpočet, čo je suma 118,40 € a teda nižšia o 13,12 € menej.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Odporkyňa má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne a navrhuje preto odvolaciemu súdu, aby rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250s prvá veta O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p.

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 246c ods. 1 O.s.p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a

ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dôvody, na základe ktorých je založené.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je teda aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu musí však obsahovať odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS/115/03, či sp. zn. III. ÚS/60/04 - www.concourt.sk). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko*, oba z 09. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (k tomu pozri bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. III. ÚS/209/04, sp. zn. IV. ÚS/112/05, sp. zn. I. ÚS/380/08, sp. zn. III. ÚS/172/2010, či sp. zn. II. ÚS/537/2010 - www.concourt.sk). Vychádzajúc z uvedeného aj v správnom súdnictve nesporne obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo žalobcu, ako účastníka preskúmvacieho konania na také odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré bude zodpovedať na jeho primárne námietky oponujúce rozhodnutiu správneho orgánu, a ktoré bude mať aj oporu v administratívnom spise.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd je toho názoru, že krajský súd sa v odôvodnení svojho rozsudku nedostatočne vysporiadal s námietkou navrhovateľa týkajúcou sa spôsobu výpočtu výšky starobného dôchodku podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ktorý bol v čase rozhodovania o výške dôchodku pre navrhovateľa výhodnejší v zmysle ust. § 274 ods. 2 zákona o sociálnom poistení), ktorá spočívala v tom, že odporkyňa pri výpočte starobného dôchodku počítala iba 90% skutočne dosiahnutého priemeru zárobku. Krajský súd aj napriek odvolacej námietke sa touto skutočnosťou vôbec nezaoberal, pričom podľa názoru odvolacieho súdu ide o námietku z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia za rozhodujúcu, nakoľko sa jedná o výšku starobného dôchodku navrhovateľa. Z toho možno vyvodiť záver, že rozsudok krajského súdu je arbitrárny, nakoľko odôvodnenie napadnutého rozsudku nie je dostatočným podkladom pre výrok rozhodnutia, ktorým krajský súd potvrdil preskúmvané rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 20.09.2013.

Na základe uvedeného najvyšší súd rozhodol podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta O.s.p. tak, že rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/297/2013-24 zo dňa 22.05.2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.